

Název	Význam	Hlavní protagonisté	Symbyly	Citát z Písma	Z historie
Křest	Znovuzrození k novému životu, přijetí Otcem za jeho děti a církvi jako jejích členů a nositelů jejího poslání.	- Křtěný (dítě nebo dospělý) - Kněz nebo v případě nutnosti ten, kdo má správný úmysl. - Kmotr (kmotra)	- Voda (očisťuje a dává život) - Olej (dává duchovní sílu a činí z křtěného to, co je Kristus: kněze, krále a proroka. Stává se tedy zrcadlem, mluvčím a služebníkem Božím) - Bílé roucho a svíce (světlo a očisťení)	<i>Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého. (Mt 28,19)</i> <i>Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do království Božího. (Jan 3,5)</i>	V prvních křesťanských staletích byl křest dospělých častější, obvykle o velikonoční noci po letech příprav a postní době plné rekollekcí, modliteb a půstu. Tradice křtu nemluvnat je doložena již ve 2. století a je běžná i tam, kde evangelium začalo hlásat teprve nedávno. Šíří se jako dar pro jejich spásu.
Biřmování	Potvrzení volby křesťanské víry kandidáta biřmování a dar Ducha s jeho charismaty přijatý od Boha Otce.	- Biřmovanci (děti nebo dospělí) - Biskup nebo jím pověřený kněz - Kmotr nebo kmotra	- Ruce vztažené nad skupinou biřmovanců (vzývání Ducha) - Pomazání olejem - křížmem (vtiskne znamení - pečeť - Ducha svatého)	<i>Když apoštolové v Jeruzalémě uslyšeli, že v Samařsku přijali Boží slovo, poslali k nim Petra a Jana. Oni tam přišli a modlili se za ně, aby také jim byl dán Duch svatý, neboť ještě na nikoho z nich nesestoupil; byli jen pokřtěni ve jméno Pána Ježíše. Petr a Jan tedy na ně vložili ruce a oni přijali Ducha svatého. (Sk 8,14-17)</i>	V prvních staletích se křest a biřmování udělovalo při jedné jedině slavnosti. Když se rozšířil křest dětí v kteroukoli roční dobu, nebylo možné, aby biskup byl na každé z nich vždy přítomen. V západní tradici tak došlo k oddělení obou svátostí a přesunutí biřmování do věku vhodného pro větší pochopení svátosti biřmování.
Eucharistie	Díkůvzdání Bohu za všechny jeho dary, zejména za jeho Syna, který se i dnes stává pokrmem pro náš život.	- Kněz - Každý člen místního křesťanského společenství	- Bible (četba a aktualizace Slova) - Chléb a víno (základní pokrm a nápoj slavnosti) - Odpuštění a pokoj (modlitby a znamení obnoveného společenství s Bohem a bratry)	<i>Pak vzal chléb, vzdal díky, lámal a dával jim se slovy: „Toto jest mé tělo, které se za vás vydává. To číňte na mou památku.“ A právě tak, když bylo po večeři, vzal kalich a řekl: „Tento kalich je nová smlouva zpečetěná mou krví, která</i>	Už od doby prvních křesťanských komunit (1. století) slavení mše svaté získává současnou strukturu, často v rámci tzv. komunitní hostiny. Kánon s texty slavení v latině je ustálen od 4. století. S liturgickou reformou zahájenou po II. vatikánském koncilu se

			- Poslání k předávání evangelia světu (na konci mše svaté)	<i>se za vás prolévá.“ (Lk 22,19-20)</i>	začal používat místní jazyk a oltář (byl obrácen k lidu, aby se podpořila jeho účast) a ambon (pro hlásání Božího slova) byl přesunut do středu liturgického slavení.
Svátost smíření (pokání, zpověď)	Smíření s Pánem skrze jeho milosrdnou lásku, skrze pokání a ochotou k obrácení prostřednictvím kněze.	- Kajcník - Kněz	- Pokání (lítost nad spáchanými hříchy) - Význání (hříchů před knězem) - Úmysl (rozhodnutí, že se jich již nedopustím) - Rozhřešení (Boží odpuštění skrze odpuštění církve) - Zadostiučinění (za hříchy)	<i>Nepřišel jsem volat k pokání spravedlivé, ale hříšníky. (Lk 5,32)</i> <i>Komu odpustíte hříchy, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou. (Jan 20,23)</i> <i>To všechno je z Boha, který nás smířil sám se sebou skrze Krista a pověřil nás, abychom sloužili tomuto smíření. (2 Kor 5,18)</i>	V prvních staletích bylo smíření povoleno po dlouhém pokání za těžké hříchy (např. modloslužbu, cizoložství, vraždu) a v některých oblastech pouze jednou za život. V 7. století irští mniši, inspirováni východní tradicí, přinesli soukromou praxi pokání do kontinentální Evropy, a to prostřednictvím uzavřeného setkání s knězem a možnost jeho opakování, jako cestu obrácení a růstu i u méně závažných nebo všedních hříchů.
Pomazání nemocných	Svěření nemocných Pánu, aby zmírnil jejich utrpení, zachránil je a sjednotil se svým utrpením pro dobro jeho lidu.	- Nemocní - Kněz	- Vkládání rukou na nemocné (tichá modlitba nad nimi) - Pomazání požehnaným olejem (uzdravení a útěcha)	<i>Je někdo z vás nemocen? Ať zavolá starší církve, ti ať se nad ním modlí a potírají ho olejem ve jménu Páně. Modlitba víry zachrání nemocného, Pán jej pozdvihne, a dopustil-li se hříchů, bude mu odpuštěno. (Jak 5,14-15)</i>	Z raných dob na Východě i na Západě existují svědectví o pomazání nemocných požehnaným olejem. V průběhu staletí se stále častěji udělovalo těm, kdo se nacházeli v okamžiku smrti, a dostalo se mu tak pojmenování <i>poslední pomazání</i> . Správně je však udělováno jak umírajícím, tak závažně nemocným lidem. Liturgie této svátosti však také nezapomíná na modlitbu za uzdravení, pokud je prospěšné pro spásu nemocného.

<p>Kněžství</p>	<p>Svěcení pastýřů pro jednotlivá společenství (komunity): biskupů, kněží a jáhnů, aby pokračovali v poslání, které Kristus svěřil apoštolům.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Svěcenci - Biskup - Co největší počet věřících vzhledem k významu svátosti pro život Božího lidu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vkládání rukou na hlavu ordinovaného. - Modlitba (prosba k Bohu o dary Ducha vhodné pro jeho službu). - Předání evangelií - (jáhnovi), patény a kalicha (knězi), prstenu, mitry a pektorálu (biskupovi). 	<p><i>Proto jsem tě ponechal na Krétě, abys uvedl do pořádku, co ještě zbývá, a ustanovil v jednotlivých městech starší, jak jsem ti nařídil. Mají to být lidé bezúhonní, jen jednou ženatí, mají mít věřící děti, kterým se nedá vytknout nevázanost a neposlušnost. Neboť biskup má být bezúhonný jako správce Božího domu. Nemá být nadutý, zlostný, pijan, rváč, ziskuchtivý. Má být pohostinný, dobrý, rozvážný, spravedlivý, zbožný, zdrženlivý, pevný ve slovech pravé nauky, aby byl schopen jak povzbuzovat ve zdravém učení, tak usvědčovat odpůrce. (Tit 1,5-9)</i></p>	<p>Od počátku je uznávána autorita apoštolů, vybraných přímo Ježíšem, a těch, kteří jsou jimi povoláni k vedení obcí (biskupové). Jak dosvědčují Skutky apoštolů: v jejich službě jim v oblasti charity, služby - zejména těm nejslabším (sirotkům a vdovám) pomáhají jáhni. Kvůli stále většímu počtu křesťanských společenství přibývala také potřeba kněží (presbyterů), kterými se stávali tzv. starší, postaveni do čela místních církví. Časem se vznikla jejich vhodná formace, snižuje se věk pro jejich svěcení a je jim doporučován celibát po vzoru Krista.</p>
<p>Manželství</p>	<p>Spojení muže a ženy před Bohem a lidmi za účelem vzniku nové rodiny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Snoubenci - Svědci (kněz nebo jáhen, příbuzní nebo přátelé) 	<ul style="list-style-type: none"> - Předání prstenů a souhlas (ženich a nevěsta se sobě navzájem odevzdávají a přijímají, slibují si věrnou a plodnou lásku) - Požehnání (milost Krista – Ženicha církve pro manželský pár) 	<p><i>Od počátku stvoření ,Bůh učinil člověka jako muže a ženu; proto opustí muž svého otce i matku a připojí se k své manželce, a budou ti dva jedno tělo'; takže již nejsou dva, ale jeden. A proto, co Bůh spojil, člověk nerozlučuj!“ (Mk 10,6-9)</i></p>	<p>Manželství je velmi starým a živým znakem téměř ve všech kulturních tradicích lidstva, vzhledem k souvislosti se samotným jeho přežitím. Stává se náboženským, když existuje víra v Boží zásah, který orientuje, posiluje a zpečetuje volbu manželů. Stejně jako v křesťanském případě se nejedná o pouhou smlouvu, ale o Boží milost budovat rodinu k jeho obrazu.</p>